

"Vackra Margit", ett rusets
offer : ett Pariserminne /

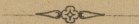
59 C Br.

Romans
Sv
D. 1
0
1893

"VACKRA MARGIT",

ETT RUSSETS OFFER.

Ett Pariserminne af A. V. L.

ÖSTERSUND 1893.
Jämtlands Allehandas tryckeri.

YACKBA MARGIT

ET ALIA

1880

"Vackra Margit", ett rusets offer.

(Ett Pariserminne af *A. V. L.*)

Margit N. var född i Kristiania. Hon var af ovanlig skönhet, och hennes föräldrar, som varit hederligt handtvärksfolk, hade låtit Margit få en vårdad uppfostran. I denna ingick äfven franska. En sommar, då Margit var 18 år gammal, hade några unga franska turister kommit till Kristiania. På en utfärd med ångbåt gjorde dessa hennes bekantskap, emedan hon både talade franska rätt ledigt och, hvad som för de lätt antändlige parisarne betydde än mera, hon ägde ett par de allra vältaligaste ögon. Dessas färg var en blandning af mörkblått och brunt, så att hennes ögon än syntes nästan svartblå, än mörkbruna, men alltid lyste af en vacker glans, hvilken oftast var rent af förbländande. Ovanlig är ock ett skönt kvinnoögas tjustringskraft.

Sant är att Margit redan förut ägde "en hjärtans kär". Det var en ung blek, förläst

privatdocent, som hoppades, inom ett årtionde åtminstone, kunna föra hem Margit som sitt hjärtas brud. De unga tu hade redan i snart två år varit hemligt förlofvade och åtminstone fästmannen var djupt och oupplösligt fästad vid den sköna Margit. Hennes ståtliga hållning, mörka lockiga hår, friska och dock af ett visst förnämt allvar åtföljda leende förfelade ej häller att slå an på hvarje känsligt mannhjärta. Ej få voro därför de unga män, sam afundades privatdocenten hans utsikt att en gång få kalla den sköna Margit för sin. Ja, man påstod att ett par af Margits hemlige beundrare skulle duellerat med hvarandra för Margits skull, emedan hon en gång vid en midsommarfest visat en löjtnant mera vänlighet än en kapten, hvilka två ungefär samtidigt anhöllo om nöjet att få dansa med Margit kring midsommarstången å Ladöen.

Vid nyss nämnda ångbåtsfärd voro både Margit och hennes hemlige fästman, privatdocenten, med. Snart uppmärksammades den ovanligt ståtliga och vackra norskan af de franska turisterna. Efter några allmänna fraser öfver utsikten, vädret, om fröken talade franska o. s. v. blef samtalet lifligare, särdeles mellan en af turisterna, en monsieur de P., som tycktes aldrig få nog af upplysningar från den sköna norskans mun. Olyck-

ligtvis förstod hennes fästman sig ej mycket på franska talspråket, men dess mer på det ögonspråk, som snart fördes ännu lifigare än den egäntliga franska konversationen. Privatdocenten tyckte sig märka, hur den lättantändlige fransmannens mörkbruna små ögon blixtrade till af en, i fästmannens tanke, alldeles otillbörlig känslövrme.

Efter ett par timmar voro Margit och fransmannen så förtroliga, att den senare vågade bjuda henne på förfriskningar. Bästa vin och bakelser framburos, fästmannen, hvars förhållande till Margit mer anades än förstods af herr de P., inbjöds att deltaga i laget, men såg blott surmulen och tvungen ut, medan eldiga blickar och ord växlades under glasens klang mellan den unga norskan och den omkring 25-årige fransmannen.

Om det är sant, som ofta säges i romaner, att den vanliga s. k. kärleken mellan olika kön kommer på ett ögonblick och genom ögonens blickar, så var det bestämdt sant nu. Ty sällan märktes ett mer "förälskadt" par än fröken Margit och monsieur de P. Att svartsjukans onde ande skulle taga hand om Margits "hemligt förälskade fästman", är ock helt naturligt. Hvilken sund och naturlig ung man kunde utan grämlelse finna att *hon*, hans hjärtas valda brud, midt för ögonen på honom, som hon svurit

trohet, börjar djupt intressera sig för "en annan", kanske i det yttre mer tilldragande, men i *karaktären* ännu fullkomligt *okänd* ung man? Och dock sådant är nu en gång det ostadiga mänskohjärtat. Ej endast kvinnorna äro ombytliga. Men denna gång var Margit den, som åtminstone i sin fästmans ögon hade svårt förbrutit sig. Knappast några ljumma ögonkast under hela den vackra utfärden fick privatdocenten af Margit, medan hon var idel värme, sol och leende mot sin unge franske vän. Antingen måtte denne haft en ovanlig förmåga att fångsla damer, hvilket är naturligaste förklaringsgrunden till hans framgång hos Margit, eller ock måtte Margits känslor varit ostadiga och hennes kärlek till sin docent hafva svalnat under senaste tiden. Och dock var vår docent både lärd och karaktärsädel, och mer än en bland hufvudstadens aktade familjer hade gärna sett honom genom gifte kommen i slakten. Men vår docent hade nu, såsom allmänt hviskades, hemligt bundit sig vid den sällsynt vackra Margit. Att denna ej var honom alt för trogen, synes af det vi redan berättat. Och att brytningen från hennes sida snart blef fullständig, skall snart visas i den vidare skildringen af hennes öden.

I upprymd sinnesstämning fattade den parisiske turisten de P. sitt champagneglas.

blickade betagen i den sköna Margits ögon och bad de närvarande landsmännen jämte sig tömma sitt glas för Norge och främst dess sköna damer. Därvid tillade han med blicken på Margit:

”Om parisarne blott visste, hvilken sällsynt skönhet Norges natur och främst de norska damerna äga, så skulle alla turister från vårt vackra land hellre resa hit än till Schweitz. *En* skål för Norges sköna natur och *tusen* välgångsskålar för Norges ännu skönare damer, hvaraf vi midt ibland oss hafva nöjet se Kristianias skönaste kvinna fröken Margit!”
— Så skall det låta!

Det förstås att skålen dracks under jubel. Än mer champagne inbars och i den ljusa julikvällens sena timme kommo turisterna med knapp nöd hem, sedan ett par af dem på vägen först gjort en mängd misstänkta korstecken med benen, såsom ”goda” Bac-kidyrkare, men däremot inga korstecken med händerna, såsom det likväl bade passat ”goda” katoliker, hvilket alla turisterna voro.

Lifvad af champagnen och tanken på skön Margit, hade vår fransman omöjligen kunnat komma till någon sömn under natten efter utfärden på Kristianiafjorden. Alt hvad han förr sett eller älskat af kvinligt sköna väsen syntes honom såsom bortblåst, när hans fantasi

förebildade honom Margits underbart sköna gestalt. Se här huru han själf i tanken afmålade henne! Längden mer än medellängd, men alla former och linier ytterst behagliga och rent af grekiskt fulländade. Hennes ansiktsfärg var mera ljus än mörklagd, ehuru de mörka ögonbrynen, det svartlockiga håret och de blomstrande kindernas väl mörka rosor förledde mer än en att hänföra henne till de mörklagda skönhetersnas klass. Halsen något lång, men ytterst väl bildad, likaså öronen och isynnerhet de underbart små händerna, hvilka voro liksom mer enkom skapade att ses och beundrande smekas och kyssas än utföra något alldagligt arbete. Näsan och munnen hade detta fulländadt grekiska i sina former, hvarförutan knappast något skönare är tänkbart.

Vår franske pariserturist var ock en smula målare, ty han hade med en viss framgång studerat konsten för ett par af världsstadens mera bemärkte målareprofessorer. På resorna medförde han dock blott vanligen vattenfärger och sin fotografiska kamera.

Hur vår parisare än grubblade under natten, kunde han omöjligt förjaga den fagra Margits bild från sin fantasi. Han beslöt dröja ännu en vecka under utflykten kring den storslagna fjorden till lands och sjös. Men främst önskade han att få se och njuta

af den förtjusande norskans åsyn i sitt sällskap. Utan att än en gång fått se henne ville han ej lemna Norge. Därför beslöt han rent af att anhålla om äran att få själf porträttera hennes väna bild. Af hotellbetjäningen fördes han en dag till hennes hem, framstälde efter några artiga inledande ord sitt ärende och det beslöts, att fröken Margit skulle i hennes eget hem några timmar dagligen sitta för sitt porträtt. Sagdt och gjordt. Men under de timmar porträtteringen pågick, inbrändes liksom hennes drag outplånligt genom den mer och mer förälskade turisten-artistens pensel i hans själs djup. Innan veckan var till ända, hade turisten förklarad sin kärlek, fått *ja* och föräldrarne hade beslutat, att dottern skulle såsom fästmö följa sin trolovade, på hans bekostnad, till världsstaden för att där ytterligare utvecklas ett eller par år.

Men denna sakens vändning hade en oväntad följd för Margits förre hjärtevän, privatdocenten. Dagen efter det han sett af tidningen att monsieur de P. trolovats med *hans* f. d. fästmö, utan att hon därom underrättat f. d. fästmannen, tog den försmådde docenten in cyankalium och afled, sedan han skrivit följande bref, som lemnats vid "hennes" fotografi på ett bord bredvid den aflidne:

Afgudade Margit!

Just emedan jag älskar dig alt för högt, skall jag mista dig. Mitt hjärtas innersta fibrer hänga dock vid din själ, äfven om du af någon oförklarlig tjusningsmakt från *hans* sida, som stulit min brud, *nu* känner dig dragen till honom. Jag kan ej lefva och se dig tillhöra en annan. Därför går jag frivilligt till andarnes osynliga värld. Lycklig blir du icke med den man, du nu föredrager framför mig. Icke håller, det känner jag, skall du länge öfverlefva mig. Har du någonsin rätt allvarligt älskat mig, så kan du där åter blifva min utesägligt älskade Margit, min pärla, mitt lifs lif. Gud vare mig och dig nådig! Farväl!

Din i döden lika högt som i lifvet dyrkande
P.

Väl var underrättelsen om den af alla kände och värderade privatdocenten P:s död ett hårdt slag för Margit. Men så lätt hade det gått för henne att knyta sitt nya kärleks band mellan den tjusande världsmannen från Paris och det ostadiga 18-åriga människohjärtat, att omedelbart före docentens begrafning, hade de båda älskande i sällskap och såsom de synbart lyckligaste bland dödlige begifvit sig på resa till världsstaden. Här lefde visserligen de P. i ett stort vackert

hotell. Men det ytliga, jäktande nöjeslit, som "stora" världen, "lilla" och "halfvärlden" föra i Paris, uttorkar snart alla högre, ädlare behof och sålunda kunde det då ske, att den i Norge så artige de P. inom ett år började tröttna på sin tillbedda Margit. Han hade dock dessförinnan lyckats i sina låga förförelsekonster. Margit hade ännu ej länge bott i världsstaden och umgåtts där med sin, såsom hon menade, af henne högt älskade trolofvade, förr än han en afton sent efter ett teaterbesök, där de varit i sällskap, bjöd henne på tu man hand å ett finare schweitzeri, hvarest champagnen flöt rikligt. I den sena natten efter grundlig pokulering och sedan den utstuderade förföraren genom alkoholen i vinet döfvat sin trolofvades samvete och kvinliga blygsamhet, hade han kunnat värkställa sin låga afsikt. Följden började snart visa sig: Margit skulle blifva moder. Men om något giftermål, när hon härom underrättade sin trolofvade, blef det ej frågan. Han blef tvärtom mer och mer kall, mer och mer sällan tog han Margit med sig ut i världsstaden. Tvärtom sökte han småningom draga sig alldeles ur spelet. Margit sörjde häröfver och hennes hull och skönhet började snart nog märkbart lida. För stolt att om-tala verkliga förhållandet för sina anhöriga.

teg och led hon, och hennes hälsa och bröst voro snart angripna af lungсот, denna särdeles i stora städer så vanliga sjukdom.

Knapt ett år efter sedan hon lemnat Norge, blef hon moder. Barnet, en dödfödd gosse, som så när kostat sin moders lif, begrofs i tysthet, och i ett bref till sin trolovade, hvilken mer och mer försummade sin för så kort tid innerligt älskade Margit, bad hon honom komma till sig, emedan hennes svaga bröst sade henne att hon ej kunde hafva lång tid kvar att lefva på jorden.

I stället för att personligen komma, skref de P. ett bref, däri han erbjöd henne i ett för alt en rund summa "för det nöje hennes bekantskap skänkt honom", och han förklarade att han aldrig på allvar ämnat gifta sig med henne, som blott var lutheran, då han själf var "god" katolik eller "rättrogen", m. m. i samma stil. Hvilken uselhet!

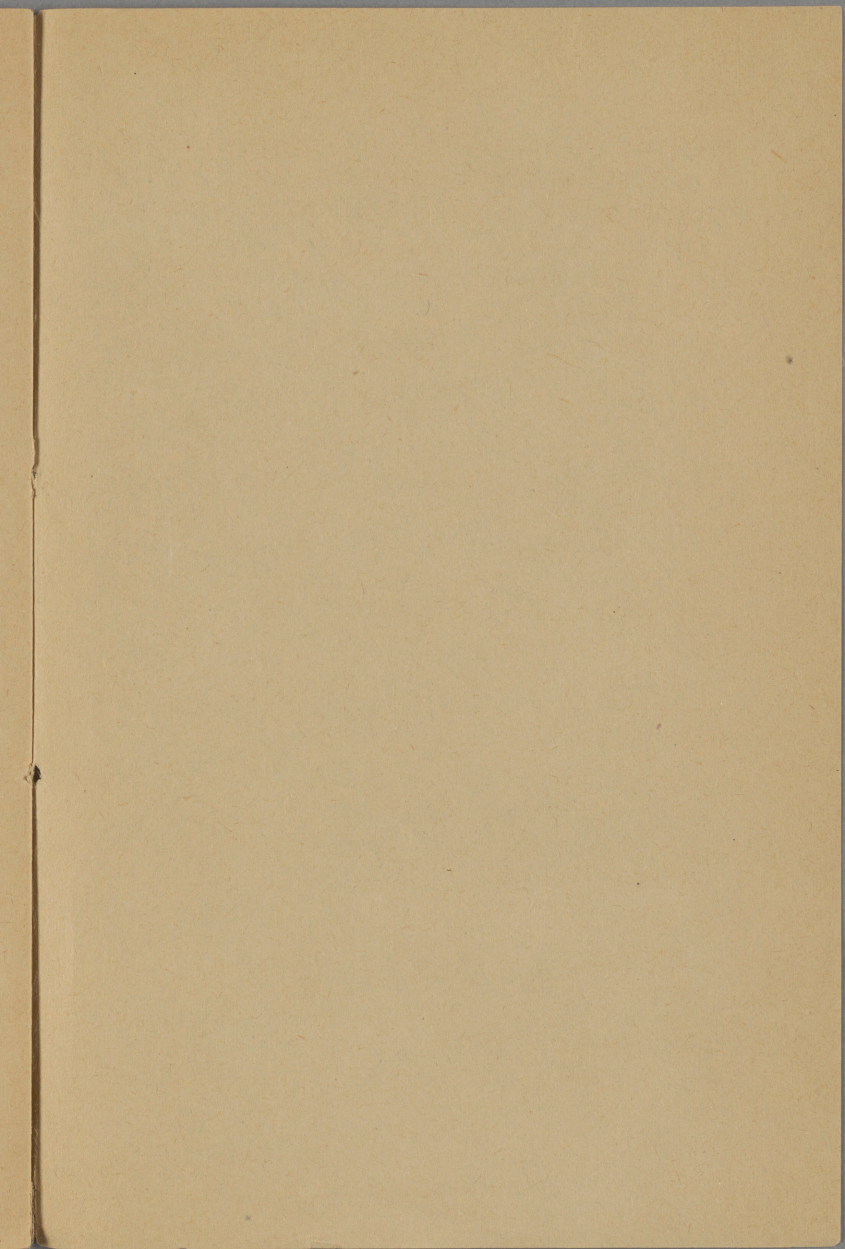
I stället för svar lät Margit sälja alla sina tillhörigheter och flyttade sedan till en anspråkslösare bostad och sökte försörja sig genom sömnad, tvätt o. dyl. Men lungсотen gjorde så stora framsteg, att hon snart måste, ännu ej 20-årig, föras till ett sjukhus. Här sökte de katolske systrarna och prästerna att "omvända" henne till den allena s. k. "saliggörande" tron. Men med lifligt minne af sin

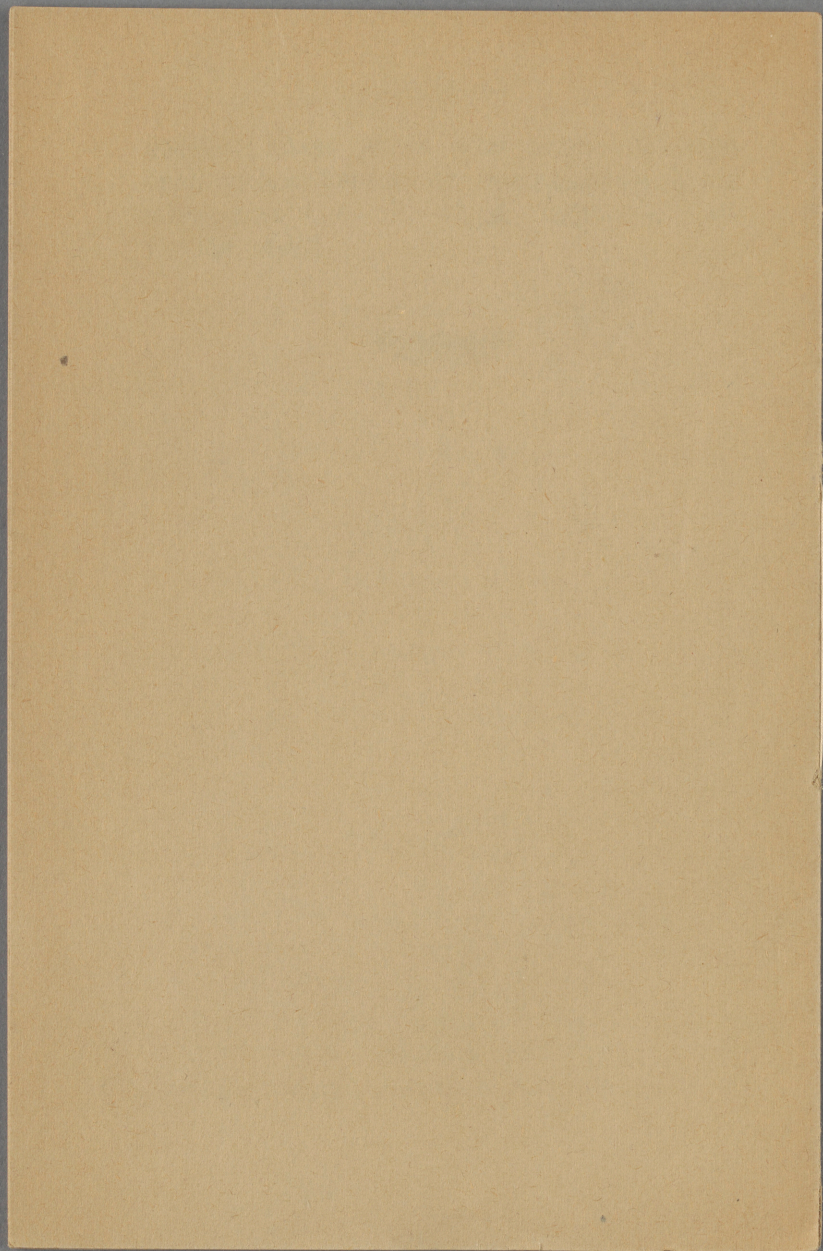
förförarens trolöshet sade hon ständigt nej. En dag kom ett bref till svensk-norske pastorn i Sofiakyrkan i Paris med begäran att han behagade komma till en sjuk norsk dam, som längtade efter nattvard och gärna ville komma hem till de sina i Kristiania. Den nitiske pastorn kom, fann fröken Margit illa sjuk och alt för svag för att kunna tåla resan till Norge. Han mottog hennes bikt, höll ett kort evangeliskt föredrag, bad med henne innerligt å sina knän, mottog hennes afsked och bad henne tro på sin försonare, som älskar mer troget än den trognaste jordiske vän, sade farväl och gick. Aldrig glömmer han den förklarade blick, som den döende ännu sköna unga damen visade, när han öfver henne förkunnade aflösningen.

Knapt fyra dagar därefter hade hennes kämpande ande fått lemna sin sköna, men härjade stofthydda för att i saliga eterrymder andas lif och hälsa bland änglar. Där åter fann hon, renad af jordens lidanden, sin ungdoms trolofvade, han som af trogen kärlek själf gifvit sig döden. Gud dömer ej som vi. Hans vrede är ej ändlös utan Gud är mild, barmhärtig och nådig emot alla. Den som älskar mycket, honom eller henne varder mycket förlåtet. Men bedrägeri straffas ofelbart och strängt. Margits förförare

dödades knapt ett år efter hennes död i en duell mellan honom och en mexikanare, hvars unga hustru de P. vågat närma sig i alt för låg afsikt.

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8
Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

